



Universiteit
Leiden
The Netherlands

Het Nederlandse parlement: Gegevens over leeftijd en duur van het lidmaatschap

Alderwegen, C.H. van

Citation

Alderwegen, C. H. van. (1969). Het Nederlandse parlement: Gegevens over leeftijd en duur van het lidmaatschap. *Acta Politica*, 4: 1968/1969(2), 197-207. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3451107>

Version: Publisher's Version

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3451107>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Van belang is dat het tengenolge van de hier gebruike methode mogelijk is geworden tot een betrekkelijk precieze positiebepaling te komen. Van alle landen in de Algemene Vergadering hebben de Westerse landen posities ingenomen die het meest de Zuidafrikaanse positie nabij komen. Van deze Westerse landen heeft Nederland een hogere Zuid-Afrika-score dan o.a. Denemarken, Italië en de Verenigde Staten. Anderzijds echter wordt de Zuid-Afrika-score van o.a. België, Engeland en Frankrijk door Nederland niet gehaald. De overeenstemming tussen Nederland enerzijds en de zes genoemde Westerse landen anderzijds, is steeds ongeveer even groot. Men kan dan ook met recht stellen, dat Nederland binnen de groep der Westerse landen een middenpositie heeft ingenomen.

door C. H. van Alderwegen

F. G. Moquette heeft in dit tijdschrift een doorlichting gegeven van het parlement, zoals dat in juni 1965 was samengesteld.¹ Dit artikel is in zoverre een aanvulling op wat Moquette schreef, dat nagegaan wordt welke veranderingen in leeftijden en duur van het lidmaatschap zich in de kamers hebben voorgedaan. We vergelijken het parlement, zoals dat begin november 1967 was samengesteld² met dat van juni 1965.³ De wijze waarop de gegevens werden genoteerd is gelijk aan die van Moquette: leeftijden werden afgerond op jaren en duur van het lidmaatschap op maanden.

Zoals tabel 1 laat zien, bedroeg de gemiddelde leeftijd van de Tweede Kamerleden in juni 1965 51 jaar; in november 1967, negen maanden na de verkiezingen, was dit 47,6 jaar. Hierbij moet bedacht worden, dat in 1965 de kamer na de verkiezingen reeds twee jaar 'zat', terwijl de kamer in 1967 nog geen jaar 'zat'. Het is dus niet zonder meer juist om te zeggen dat de kamer bij de verkiezingen van 1967 3,4 jaar jonger is geworden.

¹ F. G. Moquette, 'Het Nederlandse Parlement: gegevens over leeftijd, lidmaatschap, opleiding, beroep, wetgevende ervaring en bestuurspraktijk', in: *Acta Politica*, 1 (1965/66), pp. 112-153.

³ Gegevens ontleend aan *Moquette*.

Veranderingen in de Tweede Kamer
Leeftijd

Tabel 1
Gemiddelde leeftijd van de leden van de Tweede Kamer

	1965	1967
K.V.P.	51	49,1
P.v.d.A.	52	49
V.V.D.	50	45,5
A.R.P.	49,5	47,9
C.H.U.	46,5	48,5
D'66	—	35,3
B.P.	49	44,1
C.P.N.	50	45
P.S.P.	47	45,3
S.G.P.	56	57,3
G.P.V.	56	58
algemeen gemiddelde	51	47,6

Tabel 2*
Verdeling van de leden der Tweede Kamer over leeftijdsgroepen

	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74
1965:										
K.V.P.	2	2	8	11	8	12	3	2	2	
P.v.d.A.		1	8	6	12	7	6	3		
V.V.D.		2	2	4	3	2	3			
A.R.P.		2	1	2	3	5				
C.H.U.			3	4	4	1	1			
B.P.	1					1	1			
C.P.N.				2	1				1	
P.S.P.	1	1				1				
S.G.P.					1	1				1
G.P.V.							1			
totaal	4	11	25	24	34	29	13	7	3	
1967:										
K.V.P.	1	6	6	7	11	4	6	1		
P.v.d.A.	4	2	4	6	11	8	2			
V.V.D.	1	1	5	4	3	1	1			
A.R.P.	1		5	2	5		2			
C.H.U.			7		1	3		1		
D'66	4	2	1							
B.P.	1	2	1		1	2				
C.P.N.			3	2						
P.S.P.	1		1		2					
S.G.P.				1	1					1
G.P.V.						1				
totaal	1	13	13	33	22	35	19	11	2	1

* De cijfers over 1965 zijn ontleend aan het artikel van Moquette. Ik heb ze ter vergelijking opgenomen in de meeste tabellen.

groep waarin de gemiddelde leeftijd viel) het grootst was. Er was een grote groep 55-59 jarigen en er waren iets minder grote groepen 40-44 en 45-49 jarigen. Er waren weinig leden van 30-39 en van 60-74 jaar, terwijl er niemand in de groep 25-29 jaar zat.

In de Tweede Kamer van 1965 zaten meer vijftigers (50-59 jaar: 42%) dan veertigers (40-49 jaar: 33%).

De kamer van 1967 biedt een ander beeld. De groep waarin de gemiddelde leeftijd valt (45-49 jaar) is niet de grootste: de omliggende groepen van 40-44 en 50-54 jarigen zijn groter. Vergeleken met 1965 is het aantal leden van 55-59 jaar kleiner geworden, terwijl de groep 30-34 jarigen groter is geworden. Ook de groep 25-29 jarigen heeft thans een vertegenwoordiger. De veertigers zijn nu in de meerderheid (40-49 jaar: 37%) vergeleken met de vijftigers (50-59 jaar: 36%). De veertigers en vijftigers blijven totaal echter plm. 75% van de kamer uitmaken. Het aantal leden van zestig jaar en ouder is afgenomen (1965: 17%, 1967: 9%), het aantal leden jonger dan veertig jaar is toegenomen (1965: 10%; 1967: 18%).

Duur van het lidmaatschap

Tabel 3
Gemiddelde duur van het lidmaatschap van de leden der Tweede Kamer

	1965	1967
K.V.P.	8,1	6,9
P.v.d.A.	8,2	8,2
V.V.D.	5,9	4,2
A.R.P.	3,5	3,7
C.H.U.	7,5	8,4
D'66	—	0,8
B.P.	2,1	1,9
C.P.N.	8,4	3,6
P.S.P.	3	2,8
S.G.P.	10,8	11,7
G.P.V.	2,1	4,6
algemeen gemiddelde	7,2	6

In juni 1965 bedroeg de gemiddelde duur van het lidmaatschap van de Tweede Kamerleden 7,2 jaar. Voor de kamer van november 1967 is dit precies 6 jaar (tabel 3). De reeds eerder gemaakte opmerking is ook nu van belang: deze kamer zit nog geen jaar, die van 1965 twee jaar. Bezien we nu de Tweede Kamer door de leden in te delen per jaar lidmaatschap (tabel 4). We vinden dan een verdeling voor 1965 met concentraties in de groepen van 2, 6, 8, 12 en 19 jaar: het merendeel van de leden deed zijn intrede in de kamer niet tussentijds, maar na

Tabel 4

Verdeling van de Tweede Kamerleden naar jaren lidmaatschap

	<1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	>20
1965																					
K.V.P.	4	3	11	1	0	0	6	0	6	6	1	0	3	1	0	1	1	0	1	3	2
P.v.d.A.	5	3	8	2	0	0	0	0	9	1	3	1	4	0	0	0	0	0	3	3	1
V.V.D.	0	2	4	0	0	0	5	1	2	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	
A.R.P.	3	1	4	0	1	0	2	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
C.H.U.	0	1	5	0	1	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
B.P.	0	0	3	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	
C.P.N.	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
P.S.P.	0	1	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
S.G.P.	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
G.P.V.	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
totaal	12	11	40	5	2	1	14	1	22	8	4	1	7	1	0	1	2	0	4	10	4
1967:																					
K.V.P.	11	1	1	1	10	2	0	0	2	1	1	7	0	0	0	2	0	0	1	1	1
P.v.d.A.	5	1	5	1	5	0	0	2	0	2	0	7	0	2	1	3	0	0	1	0	2
V.V.D.	8	0	0	0	5	0	0	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
A.R.P.	4	2	1	2	0	0	1	1	1	1	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	
C.H.U.	1	0	0	1	5	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
D'66	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
B.P.	5	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
C.P.N.	3	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
P.S.P.	3	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
S.G.P.	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
G.P.V.	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
totaal	48	4	7	5	32	2	1	3	7	5	1	18	0	2	1	5	0	0	2	1	6

de verkiezingen van 1963, 1959, 1956, 1952 en 1946. Het hoeft niet per se zo te zijn dat het aantal jaren lidmaatschap van de kamer ook een aaneengesloten periode betekent. Blijkens *Parlement en Kiezer* is dit echter voor het merendeel van de leden wel het geval.

Voor de Tweede Kamer van 1967 zien we ongeveer hetzelfde. Nu is er echter nog een grote groep bij, die minder dan een jaar in de Kamer zit en dus vrijwel geheel na de verkiezing van 1967 voor het eerst in de kamer gekomen is. Het zijn 48 leden, 30% van het totaal aantal leden. Beschouwen we nu hen, die minder dan vijf jaar kamerlid zijn, als nieuwe leden en berekenen we het percentage 'nieuwe leden' op het geheel (verder te noemen 'vernieuwingspercentage'), dan vinden we dat dit 64% is.

Veranderingen in de Eerste Kamer

Leeftijd

Tabel 5

Gemiddelde leeftijd van de leden van de Eerste Kamer

	1965	1967
K.V.P.	56	58,2
P.v.d.A.	58	58,8
V.V.D.	56	59,9
A.R.P.	61	58,4
C.H.U.	53	55,7
C.P.N.	52	54
P.S.P.	44	50
B.P.	—	53,5
algemeen gemiddelde	56,7	57,8

Voor de Eerste Kamer bedroeg de gemiddelde leeftijd in juni 1965 56,7 jaar. In november 1967, ruim een jaar na de verkiezingen van 1966 waarna de helft van de Kamer opnieuw samengesteld werd, bedraagt deze 57,8 jaar (tabel 5). De Eerste Kamer is dus ouder geworden. Bedroeg in 1965 het verschil in gemiddelde leeftijd tussen Eerste en Tweede Kamer nog bijna zes jaar, thans bedraagt dat tien jaar. Vanaf 1930 is er geen periode te vinden, waarin het leeftijdsverschil tussen de kamers zo groot was.

Als we de leeftijdsgroepen van de Eerste Kamer in 1967 vergelijken met die van 1965 valt het op, dat het aantal veertigers verminderd is: zij vormen in 1967 13% van het geheel (1965: 21%). Er zijn in 1967 meer senatoren van 55—59 jaar dan in 1965: deze groep is in 1967 samen met die van 60—64 jaar de grootste. Het aantal leden van de Eerste Kamer van 50—59 jaar is toegenomen en bedraagt 43% (1965: 33%), terwijl de groep van 60—69 jaar iets is afgenomen (1965: 40%; 1967: 37%). Van alle senatoren is 80% tussen de 50 en 70 jaar.

Tabel 6
Verdeling van de leden van de Eerste Kamer over leeftijdsgroepen

	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79
1965											
K.V.P.				2	3	7	2	7	5		
P.v.d.A.*				3	1	2	5	9	3	1	
V.V.D.				1	1	1	1	1	2		
A.R.P.					1	2	0	1	1	1	1
C.H.U.					1	3	1	1			
C.P.N.						1					
P.S.P.				1	1						
totaal				7	9	16	9	19	11	2	1
1967											
K.V.P.				2	1	5	7	4	5	1	
P.v.d.A.*				1	3	1	3	10	3		
V.V.D.					1	2	1	1	2	0	1
A.R.P.				1	0	0	3	2	0	1	
C.H.U.						3	2	1	1		
C.P.N.						1					
P.S.P.				1	0	1	1				
B.P.						1	1				
totaal				5	5	14	18	18	11	2	1

* 1 vacature

Duur van het lidmaatschap

Tabel 7
Gemiddelde duur van het lidmaatschap van de leden van de Eerste Kamer

	1965	1967
K.V.P.	6,7	8,6
P.v.d.A.	8,1	8,8
V.V.D.	5,4	8,2
A.R.P.	9,7	6,1
C.H.U.	3,9	6,5
C.P.N.	8,3	9,6
P.S.P.	2,1	2,2
B.P.	—	1,3
algemeen gemiddelde	6,9	7,7

De gemiddelde duur van het lidmaatschap van de senatoren bedroeg in 1965 6,9 jaar (Tweede Kamer 1965: 7,2 jaar). In 1967 is het gemiddelde 7,7 jaar. Berekenen we het 'vernieuwingspercentage', dan blijkt dit 45% te zijn; dit is duidelijk minder dan dat van de Tweede Kamer (64%), ook als we er rekening mee houden, dat de Eerste Kamer in 1966 maar voor de helft opnieuw samengesteld is.

Tabel 8
Verdeling van de Eerste Kamerleden naar jaren lidmaatschap

	<1	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	>20
1965																					
KVP	1	1	10	0	1	0	0	2	4	2	0	1	1	0	0	0	0	0	3		
P.v.d.A.*	1	0	4	1	1	1	2	1	5	3	0	0	1	0	1	0	1	0	2		
V.V.D.	1	1	1	0	2	0	0	1	2	0	0	0	1	0	0	0	1	0	2		
A.R.P.	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2		
C.H.U.	1	1	2	1	0	0	0	0	1	1											
C.P.N.									1	1											
P.S.P.			2						1												
totaal	4	3	20	2	5	1	3	4	13	6	0	1	2	0	1	0	2	0	7	—	—
1967																					
K.V.P.		2	1	1	9	0	0	1	0	1	1	3	1	1	0	1	0	0	0	0	3
P.v.d.A.*		2	1	0	3	1	1	0	2	2	0	5	2	0	0	1	0	0	0	0	1
V.V.D.					2	0	0	2	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	1
A.R.P.	1	2	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
C.H.U.			1	0	3	0	1	0	0	0	0	2									
C.P.N.																					
P.S.P.		1	0	0	1																
B.P.		2								1											
totaal	2	9	4	1	18	1	2	4	3	5	2	12	3	1	0	2	0	0	0	0	5

* 1 vacature

Veranderingen in de fracties

K.V.P. — De gemiddelde leeftijd van de *Tweede Kamer-fractie*, in 1965 51 jaar, is in 1967 49,1 jaar en ligt dus niet ver van het algemeen gemiddelde (47,6). Bij de verdeling in leeftijdsgroepen (tabel 2) zien we een iets gelijkmatiger beeld dan bij de Kamer als geheel.

De gemiddelde duur van het lidmaatschap zakte van 8,1 jaar in 1965 tot 6,9 jaar in 1967, hetgeen op een zekere vernieuwing wijst. Dit vermoeden wordt bevestigd, als we de verdeling naar jaren lidmaatschap bekijken. Het blijkt dan, dat er een vrij grote groep is, die in 1967 zijn intree in de Kamer maakte (11 leden) en dat het vernieuwingspercentage 62% is (Tweede Kamer: 64%).

De gemiddelde leeftijd van de *Eerste Kamer-fractie* was in 1965 56 jaar, in 1967 58,2. De fractie is dus wat ouder geworden, verhoudingsgewijs meer dan de Eerste Kamer als geheel. De verdeling in leeftijdsgroepen lijkt in veel opzichten op die van de Eerste Kamer als geheel met een grote groep 55–59 jarigen, maar wel een kleinere groep 60–64 en een naar verhouding grote groep 65–69 jarigen.

De gemiddelde duur van het lidmaatschap steeg van 6,7 jaar in 1965 tot 8,6 jaar in 1967, maar ligt nog geen jaar boven het algemeen gemiddelde. Weinig nieuwe leden deden in 1966 hun intrede in de fractie (2); in 1963 waren er meer nieuwe leden (zie tabel 8), zodat het vernieuwingspercentage 53% bedraagt (Eerste Kamer: 45%).

P.v.d.A. — De *Tweede Kamer-fractie* is evenals die van de K.V.P. wel absoluut verjongd, maar relatief nauwelijks: de gemiddelde leeftijd van de fractie, die in 1967 49 jaar is, was in 1965 52 jaar en lag toen ook bij het algemeen gemiddelde. De verdeling in leeftijdsgroepen laat zien, dat er weinig leden beneden de 45 jaar zijn en dat de meeste fractieleden tussen de 45 en 60 jaar oud zijn. Anders dan in de KVP-fractie zijn er nog maar weinig 60–64 jarigen (2) en geen nog ouderen (personen boven de 65 jaar worden door de PvdA niet verkiesbaar gesteld).

De gemiddelde duur van het lidmaatschap der fractieleden (8,2 jaar) ligt in 1967 ruim twee jaar boven het algemeen gemiddelde (in 1965 één jaar). Het aantal PvdA-leden, dat in 1967 de Kamer voor het eerst binnentrad (5) is geringer dan bij de KVP (11). Hierbij speelt natuurlijk een rol, dat verschillende KVP-leden minister werden en door nieuwe leden vervangen moesten worden, hetgeen bij de PvdA niet het geval was. Het vernieuwingspercentage van de PvdA-fractie (46%) ligt beneden dat van de KVP-fractie (62%) en de Tweede Kamer in haar geheel (64%).

De *Eerste Kamer-fractie* verouderde met de kamer mee. Haar gemiddelde leeftijd (58,8) ligt in 1967 een jaar boven het algemeen ge-

middelde. Opvallend is de verhoudingsgewijs kleine groep 50–59 jarigen en de zeer grote groep 60–64 jarigen (10, dus $2\frac{1}{2}$ maal zoveel als in de KVP-fractie). Er zijn drie senatoren van 65–69 jaar, maar nog ouderen zijn er niet.

De gemiddelde duur van het lidmaatschap, die in 1965 met 8,1 jaar al hoger was dan in alle voorafgaande jaren, is in 1967 8,8 jaar. Het vernieuwingspercentage bedraagt 30% en ligt dus ver beneden het algemeen gemiddelde. De fractie bestaat voor meer dan de helft uit personen van 60 jaar en ouder.

V.V.D. — De VVD vertoont een aantal interessante afwijkingen van het algemene beeld.

De gemiddelde leeftijd van de *Tweede Kamer-fractie* is gedaald: van 50 jaar in 1965 tot 45,5 in 1967. Ook de verdeling in leeftijdsgroepen ligt heel anders dan bij de Tweede Kamer als geheel: de fractie is de enige, die een lid jonger dan dertig jaar heeft; zij bezit vertegenwoordigers in alle leeftijdsgroepen tot 65 jaar, de meeste echter niet in de groep van 50–54 jaar, maar in de groep van 40–44 jaar. Ook de vernieuwing in de fractie is sterk geweest: acht leden, bijna de helft van de fractie, zijn er in 1967 bijgekomen, 76% van de fractie zit nog geen vijf jaar in de Kamer.

Een vrijwel tegenovergesteld beeld levert echter de *Eerste Kamer-fractie*: is in 1965 de gemiddelde leeftijd 56 jaar, in 1967 is die 59,9 jaar, waarmee zij de oudste fractie in de Eerste Kamer is geworden. Het jongste lid (Louwes) is 46 jaar en het oudste lid (Delprat) 77, daartussen drie senatoren van 50–60 en drie van 60–70 jaar.

De gemiddelde duur van het lidmaatschap is echter 8,2 jaar en ligt nog beneden die van de KVP en PvdA. Heeft de Tweede Kamer-fractie een hoog vernieuwingspercentage (76%), de Eerste Kamer-fractie heeft een laag vernieuwingspercentage (25%), dat nog beneden dat van de PvdA ligt (er kwamen in 1966 geen nieuwe leden bij, in 1963 twee).

A.R.P. — Was de AR-fractie in de *Eerste Kamer* in 1965 met een gemiddelde leeftijd van 61 jaar verreweg de oudste, in 1967 ligt zij met een gemiddelde leeftijd van 58,4 jaar vlak bij het algemeen gemiddelde. De meeste leden vallen in de groep van 55–59 jaar. De gemiddelde duur van het lidmaatschap, die in 1965 met 9,7 jaar boven het algemeen gemiddelde lag, ligt thans door het binnentreden in 1966 van drie nieuwe leden met 6,1 jaar beneden het algemeen gemiddelde. De verjonging van de *Tweede Kamer-fractie*, in 1956 reeds begonnen, heeft zich doorgezet en de gemiddelde leeftijd bedraagt nu 47,9 jaar. De verdeling in leeftijdsgroepen lijkt veel op die van de Tweede Kamer als geheel: de meeste leden zitten in de leeftijdsgroep van 40–

44 en 50–54 jaar. De gemiddelde duur van het lidmaatschap is 3,7 jaar wat beneden het algemeen gemiddelde ligt (6 jaar). 73% van de leden zit minder dan vijf jaar in de kamer, hetgeen inhoudt, dat de AR-fractie de laatste jaren nogal vernieuwd is, ongeveer in dezelfde mate als de VVD-fractie.

C.H.U. — De *Eerste Kamer-fractie*, die met een gemiddelde leeftijd van 53 jaar in 1965 acht jaar jonger was dan de AR-fractie, is iets verouderd (55,7 jaar), maar is toch nog steeds te beschouwen als een duidelijk jonge fractie. Haar oudste leden zijn 65 en 60 jaar, de overigen zijn vijftigers.

De gemiddelde duur van het lidmaatschap is iets opgelopen en ligt thans op 6,5 jaar, maar blijft daarmee toch nog ruim een jaar onder het gemiddelde van de Eerste Kamer als geheel en is ongeveer gelijk aan die van de AR-fractie. De fractie blijkt niet in 1966, maar in 1963 sterk vernieuwd te zijn.

De *Tweede Kamer-fractie* is ook wat ouder geworden: 48,5 jaar is zij in 1967 en terwijl zij in 1965 nog drie jaar jonger was dan de AR-fractie, is zij in 1967 een half jaar ouder. Zeven van de twaalf leden zitten weliswaar in de groep van 40–44 jaar, maar drie leden van 55–59 jaar en een lid van 66 jaar doen de gemiddelde leeftijd wat hoger uitvallen.

De gemiddelde duur van het lidmaatschap is gestegen en is met 8,4 jaar op de SGP (11,7) na de hoogste van de Tweede Kamer. Dit hoge gemiddelde wordt bereikt doordat er twee leden zijn, die langer dan twintig en twee, die elf jaar in de Kamer zitten; ook is er in 1967 maar één nieuw lid bijgekomen.

Overige partijen — De overige partijen zullen niet uitvoerig besproken worden. Het oudste lid van D'66 is 42 jaar, het jongste 30. D'66 is overigens niet de partij, die het jongste lid in de Kamer heeft gebracht, dat is de VVD. Wel heeft D'66 verreweg de laagste gemiddelde leeftijd (35,3 jaar).

De *Boerenpartij*, die met vijf nieuwe leden in de Tweede Kamer is gekomen heeft een tamelijk jonge Tweede Kamer-fractie: 44,5 jaar, dat is onder het gemiddelde. De Eerste Kamer-fractie is met een gemiddelde leeftijd van 53,5 jaar naar Eerste Kamer begrippen jong.

De CPN heeft eveneens een vrij jonge fractie in de Tweede Kamer (45 jaar). De fractie is in 1967 nogal vernieuwd: drie nieuwe leden. De PSP, die zich in 1967 bijna volledig vernieuwde, behoort in de Tweede Kamer tot de duidelijk jongere fracties: 43,3 jaar. Evenals in de Eerste Kamer: 50 jaar.

Bij de SGP draagt de heer Van Dis met zijn 74-jarige leeftijd en zijn 29 jaar kamerlidmaatschap bij tot de hoge gemiddelden van zijn

fractie. De heren Abma en Van Rossum zijn 50 resp. 48 jaar en zitten 4,5 resp. minder dan een jaar in de Kamer, maar de gemiddelde leeftijd ligt toch op 57,3 jaar en de gemiddelde duur van het lidmaatschap op 11,7 jaar.

De heer Jongeling van het GPV is kamerlid gebleven, waardoor de gemiddelde leeftijd en de gemiddelde duur van het lidmaatschap van de fractie ook hoger zijn geworden: resp. 58 en 4,6 jaar.